

Överenskommelse om strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2025

Psykisk hälsa ett prioriterat område

- En ny tioårig nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention har antagits av regeringen, 2025-2034.
- SKR:s positionspapper om psykisk hälsa (2023)

Överenskommelse mellan SKR och regeringen 2025

- Överenskommelse om strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention
- Aviserad ytterligare överenskommelse för ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri, BUP (ej i denna presentation)

Regeringen och SKR har slutit en ny överenskommelse för psykisk hälsa

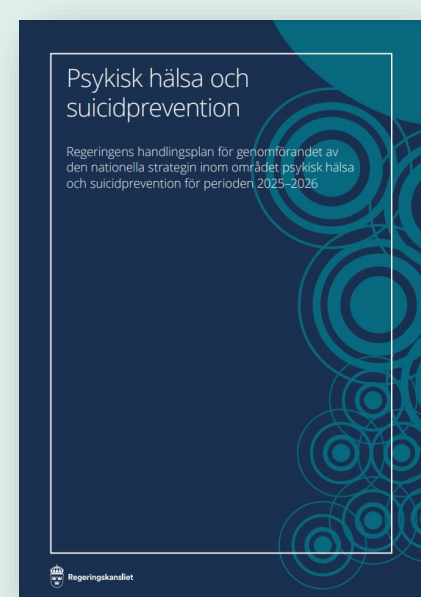
Överenskommelsen är del av en nationell strategi

Strategins mål

- En förbättrad psykisk hälsa i hela befolkningen.
- Färre liv förlorade i suicid.
- Minskade påverkbara skillnader i psykisk hälsa.
- Minskade negativa konsekvenser på grund av psykiatriska tillstånd.

Strategins delmål

- Ökat fokus på psykiskt välbefinnande för individ och samhälle.
- Ökade investeringar i barns och ungas psykiska hälsa.
- Hållbara, inkluderande arbetsplatser som främjar psykisk hälsa.
- Ett delaktigt och inkluderande samhälle.
- Vård och omsorg som möter människors behov.
- Stärkt suicidpreventivt arbete.
- Stärkt kunskap om psykisk hälsa och självmordsprevention.

Överenskommelsens fyra fokusområden

1. Genomförande av den nationella strategin
2. Främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa hos barn och unga
3. Utveckla insatserna för personer med komplexa behov, särskilt inom samsjuklighet, heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatri
4. Stärkt suicidpreventivt arbete

Fokus för överenskommelsen är strategiskt arbete, förebyggande insatser till barn och unga, insatser vid komplexa behov och suicidprevention

Fördelning av medel

Område

1. Genomförande av den nationella strategin
2. Främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa hos barn och unga
3. Utveckla insatserna för personer med komplexa behov, särskilt inom samsjuklighet, heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatri
4. Stärkt suicidpreventivt arbete

Mottagare

- Län
- Kommun
- Län
- Region
- Län
- Region

Medel i överenskommelsen går till kommuner, regioner och kommuner och regioner gemensamt - länsvis.

Fördelningstabell 2025. Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention (kr)

Område/mottagare	Län	Kommun	Region	SKR
Genomförande av den nationella strategin	93 000 000 <ul style="list-style-type: none"> 2 miljoner/län, förutom storstadslänen som tilldelas 3 miljoner/län patient-, brukar och anhörigmedverkan i det strategiska utvecklingsarbetet: 1 miljon/län, förutom storstadslänen som tilldelas 2 miljoner/län införande av vård- och insatsprogram samt personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp: 1 miljon miljon/län, förutom storstadslänen som tilldelas 2 miljoner/län 			
Insatser som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland barn och unga		250 000 000 200 000 kronor/kommun och resten efter befolkningsmängd 0-18 år/kommun		
Utvecklade insatser för personer med komplexa behov med särskilt fokus på samsjuklighet och psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatrisk vård	200 000 000 Efter befolkningsmängd		500 000 000 Efter befolkningsmängd	
Stärkt suicidpreventivt arbete	200 000 000 5 miljoner kronor per län, resten efter befolkningsmängd		288 000 000 Efter befolkningsmängd	
Strategisk samverkan med berörda myndigheter och utvecklingsarbete				29 000 000
Summa	493 000 000	250 000 000	788 000 000	29 000 000
Summa total				1 560 000 000

Genomförande av den nationella strategin

- Gemensam inriktning
- Långsiktighet

Regioner och kommuner ska länsvis:

- ✓ Skapa gemensamma handlingsplaner för att genomföra den nationella strategin.
- ✓ Samverka med patient-, brukar- och anhörigföreningar, professionen med flera i det strategiska utvecklingsarbetet.
- ✓ Stödja implementeringen av vård- och insatsprogram och sammanhållna, personcentrerade vårdförlopp.

Fokusområde ett

Länen får stöd för att ta fram handlingsplaner, samverka med patienter och brukare och för att införa vård- och insatsprogram och vårdförlopp.

Insatser som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland barn och unga

- Arenor som möter barn och föräldrar
- Aviserad ny socialtjänstlag

Kommunerna ska genomföra insatser för att:

- Främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och psykosociala problem med fokus på socialtjänst, skolor och stöd till barn med psykisk ohälsa, skolfrånvaro eller bristande hemmiljö.
- Öka kunskap om arbetssätt och samverkan för att ge barn med psykisk ohälsa och deras föräldrar rätt stöd, inklusive vid neuropsykiatriska behov.
- Integrera arbetet med andra främjande och förebyggande insatser som föräldrastöd, ANDT, ensamhet, fysisk aktivitet och meningsfull fritid.

Fokusområde två

Kommunerna får stöd för främjande och förebyggande insatser till barn och unga genom skola, socialtjänst och folkhälsoarbete.

Utvecklade insatser för personer med komplexa behov med särskilt fokus på samsjuklighet och psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatrisk vård

- Samordning och samverkan
- Socialstyrelsens plan för att minska vårdplatsbristen (S2023/00679)

Regionerna och länen får stöd för kapacitetsstyrning av vårdplatser, att minska tvångsåtgärder, utveckla samverkansavtal och samverkan och insatser vid komplexa behov.

Regionerna och länen ska:

- ✓ Göra analyser och insatser för kapacitetsstyrning av vårdplatser.
- ✓ Analysera och genomföra insatser för att förebygga och minska behovet av tvångsåtgärder, med beaktande av kompetensutveckling och alternativa metoder.
- ✓ Säkerställa samverkansavtal för utskrivning anpassade till tvångsvård och rättspsykiatri, med fokus på kommunala insatser och samverkan.
- ✓ Stärka samverkan för heldygnsvårdade personer som behöver stöd från socialtjänst eller hälso- och sjukvård, särskilt vid utskrivning från rättspsykiatri.
- ✓ Utveckla insatser för komplexa behov, inklusive psykisk eller fysisk ohälsa såsom skadligt bruk och beroende, med integrerade team, verksamheter eller metoder.

Stärkt suicidpreventivt arbete

- Samhällets samlade arbete

Regionerna och länen ska göra insatser för att:

- ✓ Utveckla omhändertagande och systematisk uppföljning inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten vid suicidalitet eller suicidförsök.
- ✓ Aktörer som involveras före, under och efter larm om akuta suicidala händelser utvecklar gemensamma arbetssätt.
- ✓ Utveckla kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet genom att öka kunskap, lärande och uppföljning.
- ✓ Stärka det suicidförebyggande arbetet och verka för suicidpreventiva analyser i lokal samverkan.
- ✓ Stärka stödet till anhöriga och efterlevande.

Fokusområde fyra

Regionerna och länen får stöd för att utveckla omhändertagande och uppföljning vid suicidalitet eller suicidförsök.

Stöd från SKR

- I samarbete med myndigheterna stödja genomförandet av den nationella strategin
- Stödja primärvårdens arbete med psykisk ohälsa och omställningen till nära vård
- Stöd för implementering av vård- och insatsprogram och sammanhållna och personcentrade vårdförlopp

SKR ska stödja kommuner och regioner i enlighet med den nationella strategin, för omställning till nära vård och för införande av vård- och insatsprogram och vårdförlopp.